

Sygn. akt XIV C 426/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Przemysław Okowicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Perlicjan

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2019 r. w Pile

sprawy z powództwa Banku (...) SA w W.

przeciwko M. N. i K. N.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych M. N. i K. N. solidarnie na rzecz powoda Banku (...) SA w W. kwotę 136.203,53 (sto trzydzieści sześć tysięcy dwieście trzy złote i 53/100) zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 16 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
2. kosztami postępowania obciąża pozwanych w całości i z tego tytułu zasądza od pozwanych M. N. i K. N. solidarnie na rzecz powoda Banku (...) SA w W. kwotę 6.721 (sześć tysięcy siedemset dwadzieścia jeden złoty) zł,
3. zasądza od pozwanych M. N. i K. N. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Poznaniu) kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej.

SSO Przemysław Okowicki

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. w pozwie wniesionym w dniu 16.01.2017 r., w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanych D. N. i K. N. solidarnie kwoty 136.203,53 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, jednak nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od 16 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty wraz z kwotą 1.703,00 zł tytułem kosztów sądowych oraz kwota 17,03 zł tytułem opłaty manipulacyjnej. W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwanymi umowę pożyczki ekspresowej nr (...) zgodnie, z którą pozwani rozpoczęli obsługę pożyczki. Pozwani zaprzestali dokonywać wymagalnych płatności umownych wobec czego umowa kredytu została wypowiedziana. Na dochodzoną w przedmiotowym postępowaniu należność składa się: kapitał w kwocie 130.045,09 zł oraz odsetki naliczone do dnia 15.01.2017r. w kwocie 6.158,44zł (k. 2-5).

Postanowieniem z dnia 13 marca 2017 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Wągrowcu (k. 6-8).

Postanowieniem z dnia 28 marca 2017 roku Sąd Rejonowy w Wągrowcu uznał się niewłaściwym do rozpoznania przedmiotowej sprawy i przekazał ją do Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile jako właściwemu miejscowo i rzeczowo.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 września 2017 roku pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając powyższe pozwani wskazali, że nie pamiętają by podpisywali przedmiotową umowę pożyczki ekspresowej, wobec czego zaprzeczyli tym samym by jej zawarcie miało miejsce. Nadto ze względu na liczne zobowiązania i dużą ilość podpisywanych wówczas dokumentów, pozwani nie są zdolni potwierdzić czy podpisali będącą podstawą roszczenia powoda umowę (k. 34-34v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 03 lutego 2015r. pozwani D. N. i K. N. wystąpili do powoda o udzielenie pożyczki. Nadto na ten cel pozwani przedłożyli szereg innych dokumentów w postaci zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach, kserokopie dowodów osobistych, zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek ZUS. Wobec powyższego w dniu 04 lutego 2015 roku powód (...) S.A. w W. zawarł z pozwanymi D. N. i K. N. umowę pożyczki ekspresowej nr (...) w kwocie 150.000,00 zł. W tym okresie pozwani również zawierali wiele innych kredytów, zarówno w różnych placówkach bankowych, jak i parabankach.

dowód: wnioski kredytowe nr (...) o udzielenie pożyczki 2A/OS(...) P. (...) – 9,99 %, (załączone do pisma z k. 76), umowa pożyczki ekspresowej z dnia 04.02.2015r., nr (...) (k.17- 21v), karta klienta banku z dnia 04.02.2015r., (k. 49-52), zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzające stan zaległości (k. 53-58), kserokopie dowodów osobistych pozwanych (k. 59-62), zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek ZUS (k. 63), przesłuchanie pozwanej K. N.- protokół rozprawy z dnia 12.02.2018r., (k. 92-92v), przesłuchanie pozwanego D. N.- protokół rozprawy z dnia 12.02.2018r., (k. 92-92v).

Pożyczka została udzielona pozwanym na sfinansowanie celu konsumpcyjnego w kwocie 65.173,49 zł oraz spłaty kredytu zaciągniętego w Banku (...) S.A. tytułem umowy nr (...) z dnia 23.10.2013 r. w kwocie 81.826,51 zł. Do powyższych kwot doliczono prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 3.000,00zł, o którą kwota wypłaconej pożyczki została automatycznie pomniejszona. Całkowita kwota do zapłaty przez pozwanych na dzień zawarcia umowy wynosiła 208.826,48 zł, na którą składały się suma całkowitej kwoty pożyczki oraz kwota całkowitego kosztu pożyczki. Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, która w dniu jej zawarcia wynosiła 9,99 % w stosunku rocznym (§ 2 ust. 1).

Pożyczkobiorcy zobowiązali się do spłaty pożyczki w równych ratach kapitałowo-odsetkowych w wysokości 2.486,16 zł wraz z comiesięcznymi odsetkami naliczanymi od faktycznego zadłużenia przy założeniu, że rok ma 360 dni, a miesiąc 30 dni, płatnymi w 20 dniu miesiąca (§ 7 ust. 1-5).

Pożyczkobiorcy zobowiązali się do zwrotu pożyczki wraz z należnymi odsetkami oraz zapłaceniem prowizji i opłat należnych bankowi zgodnie z umową (§ 11). Kwoty niespłaconych w terminie rat będą traktowane jako zadłużenie przeterminowane, w tym kwota kapitału/rata kapitałowa jako kapitał przeterminowany i wymagalny, od którego powodowi będą przysługiwały odsetki równe stopie odsetek maksymalnych. Na dzień zawarcia umowy maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej w tym wysokość stopy oprocentowania pożyczki według zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, jest równa czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego w dniu sporządzenia umowy wynosiła 12,00 % (§ 26.1, 2).

dowód: umowa pożyczki ekspresowej z dnia 04.02.2015r., nr (...) (k.17- 21v).

Pozwani przyjęli solidarną odpowiedzialność za zobowiązania wynikające z zawartej umowy pożyczki (§ 11).

W treści umowy pożyczki z dnia 04.02.2015r. zawarto prawo wypowiedzenia umowy pożyczki przez Bank, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Wskazano także, że w przypadku gdy pożyczkobiorca utracił zdolność kredytową lub nie zapłacił w terminie określonym w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, Bank wzywa go do dokonania spłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania informacji o braku spłaty wymagalnej części zadłużenia i pomimo wezwania Banku nie ustanowi prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki w terminie 30 dni od daty wezwania (§ 24. ust. 1).

Kwota pożyczki została pozwanym wypłacona w dniu 05.02.2015r., zgodnie z umową na należący do nich rachunek bankowy wskazany w umowie z dnia 04.02.2015r.

Początkowo pozwani regulowali wynikające z zaciągniętej pożyczki raty w wysokości ustalonej w umowie. Jednakże w wyniku zaprzestania dokonywania spłat wymaganych rat i utrzymującym się zadłużeniem przeterminowanym powód pismem z dnia 19.08.2016 roku, wezwał pozwanych do uregulowania należności w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania.

dowód: umowa pożyczki ekspresowej z dnia 04.02.2015r., nr (...) (k. 20v), historia operacji dla rachunku bankowego pozwanych (k.159-170), wezwanie adresowane do D. N. z dnia 19.08.2016 r., (k.30), wezwanie adresowane do K. N. z dnia 19.08.2016r., (k. 31).

W wyniku dalszego nieuregulowania zaległości w spłacie pożyczki z dnia 04.02.2015r., pismem z dnia 22 września 2016 r., strona powodowa złożyła pozwanym D. N. i K. N. wypowiedzenie ww. umowy z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy, z dniem 03 listopada 2016 roku zobowiązanie z niej wynikające stało się w całości wymagalne.

dowód: wypowiedzenia umowy z dnia 22.09.2016r., (k. 24- 27), ostateczne wezwania do zapłaty z dnia 12.12.2018r., (k. 28-29), przesłuchanie pozwanej K. N. – protokół rozprawy z dnia 12 lutego 2018 roku, (k. 92-92v).

Pismem z dnia 12 grudnia 2016 roku powód wystosował do pozwanych D. N. i K. N. ostateczne wezwanie przedsądowe do zapłaty w całości wymagalnej wierzytelności ewidencjonowanej w Księgach Banku na rachunku numer (...). W wezwaniu wskazano wymagalne saldo zadłużenia na dzień sporządzenia pisma w ogólnej kwocie 134.866,95 zł, na którą składał się kapitał w wysokości 130.045,09zł i odsetki w kwocie 4.821,86zł.

dowód: ostateczne wezwanie przedsądowe wystosowane do pozwanego D. N. z dnia 12.12.2016r., (k. 28), ostateczne wezwanie przedsądowe wystosowane do pozwanej K. N. z dnia 12.12.2016r., (k. 29).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o następującą ocenę zgromadzonego materiału dowodowego.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty, które stały się podstawą jego ustaleń. Były to dokumenty urzędowe i prywatne, a zostały złożone przez strony w oryginałach i odpisach. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone przez powołane do tego organy, w przepisanej formie i stanowiły dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone (por. art. 244 § 1 kpc). Odpisy tych dokumentów nie były kwestionowane pod względem ich zgodności z oryginałami. Kwestie sporną stanowiło złożenie przez pozwanych podpisów na umowie pożyczki będącej podstawą przedmiotowego roszczenia. Bowiem pozwani podnosili, że nie pamiętają aby podpisywali przedmiotową umowę pożyczki, a nadto, żeby na umowie widniały złożone przez nich własnoręczne podpisy. Jednakże w ocenie Sądu strona pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, które mogłyby w jakikolwiek sposób podważyć autentyczność i zaufanie do ww. umowy.

Dokumenty prywatne zgromadzone w niniejszej sprawie, które zgodnie z treścią art. 245 k.p.c. stanowiły dowód tego, iż osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia w nich zawarte. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości. Zgodność odpisów dokumentów prywatnych z oryginałami również nie była przez strony podważana. Sąd nie stwierdził w toku postępowania żadnych okoliczności mogących podważyć zaufanie do tych dokumentów.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania pozwanych w kwestii dotyczącej okoliczności bezspornych albo zgodnych z innymi dowodami. Natomiast w odniesieniu do okoliczności, co do których występowały rozbieżności między zeznaniami pozwanych a nie budzącymi wątpliwości dokumentami przedłożonymi przez stronę powodową, Sąd oparł się na dokumentach, ponieważ posiadają one wyższą moc dowodową niż zeznania strony. Jest to skutkiem tego, że z reguły dokumenty wierniej oraz precyzyjniej niż ludzka pamięć zachowują i odzwierciedlają prawdziwy przebieg zdarzeń mających miejsce w przeszłości. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanych co do okoliczności w których podnosili, iż nie pamiętają czy zawierali z powodem umowę pożyczki z dnia 04.02.2015r., jak i twierdzeniom, że nie są oni pewni czy na tej umowie widnieją podpisy złożone przez nich samych. Wiarygodność zeznań pozwanego D. N. w tym przedmiocie podważał fakt, że podczas okazywania mu złożonego przez niego własnoręcznego podpisu na dokumencie, którego treść była zasłonięta oświadczył, że „to nie jest jego podpis” – okazany mu dokument stanowił pełnomocnictwo procesowe, które udzielił w dniu 19.09.2017r., reprezentującemu go w sprawie pełnomocnikowi. Nadto podczas, gdy Sąd wskazał pozwanemu, że okazany mu podpis widnieje na ww. pełnomocnictwie D. N. oświadczył, że podpis na dokumencie jest złożony przez niego (k. 37).

Świadek M. S. pouczone przez Sąd o prawie do odmowy składania zeznań z tego prawa skorzystał.

Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o powołanie dowodu z opinii biegłego grafologa jako bezprzedmiotowy. Bowiernie w ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało ażeby między stronami nie doszło do zawarcia będącej podstawą roszczenia powoda umowy pożyczki. W ocenie Sądu podpisy pozwanych widniejące na umowie pożyczki są identyczne z podpisami złożonymi przez nich na pełnomocnictwach jakie udzielił reprezentującemu ich w sprawie pełnomocnikowi. Dodatkowo z przedłożonych do akt przedmiotowej sprawy dokumentów w postaci wniosków kredytowych jednoznacznie wynika, że pozwani wnioskowali o udzielenie im pożyczki, której kwota w wysokości określonej w umowie, jak wynika z przedłożonej do akt historii rachunku bankowego została przekazana przez powoda na rachunek bankowy należący do pozwanych. Co więcej z historii przeprowadzonych na rachunku operacji wynika, że pozwani do czerwca 2016 roku dokonywali ratalnej spłaty zaciągniętej pożyczki. Okoliczności stwierdzające, że na umowie widnieją podpisy pozwanych, a których autentyczność zdaniem pozwanych miałyby stwierdzić powołanie biegłego grafologa, wynikają wprost ze złożonych w sprawie dowodów z dokumentów. Wobec powyższego w ocenie Sądu należało uznać, że przeprowadzone w toku postępowania dowody były wystarczające, a tym samym pozwoliły na wydanie w sprawie orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód dochodził roszczenia o zaspokojenie swojej wierzytelności z tytułu zawartej z pozwanymi umowy pożyczki ekspresowej.

W myśl art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Z kolei § 2 ww. artykułu stanowi, że umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Zgodnie zaś z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe Dz. U. 1997 Nr 140, poz. 939 ze zmianami, w myśl którego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Pozwani podnieśli, że nie pamiętają aby zawierali z powodem będącą przedmiotem roszczenia umowę pożyczki, a nadto, że nie są pewni czy na owej umowie widnieją złożone przez nich własnoręczne podpisy. Odnosząc się do twierdzeń pozwanych, należy wskazać, że nie znalazły one pokrycia w zgromadzonym w toku postępowania

materiale dowodowym. Z przedłożonych do akt przedmiotowej sprawy dokumentów w postaci wniosków pozwanych o udzielenie pożyczki, historii ich wspólnego rachunku bankowego, na którym widoczne są dokonywane na nim operacje w postaci wpływu kwoty udzielonej przez bank pożyczki, jak i to, że do czerwca 2016 roku pozwani regulowali raty wynikające z zaciągniętego zobowiązania jednoznacznie wynika, że zawarli z powodem umowę pożyczki. Na uwagę zasługuje również fakt, że pozwany podczas okazania mu przez Sąd złożonego przez niego podpisu na pełnomocnictwie, które udzielił reprezentującemu go pełnomocnikowi, a którego treść była zasłonięta również oświadczył, że na dokumencie nie widnieje złożony przez niego podpis, co skutkowało podważeniem wiarygodności jego twierdzeń w tym przedmiocie. Nadto na marginesie należy wskazać, że w ocenie Sądu mało prawdopodobnym jest, aby pozwani nie pamiętali czy zaciągali u powoda pożyczkę w tak wysokiej kwocie zważywszy, że pozwana potrafiła wskazać w jakich bankach w znacznie wcześniejszych okresach zaciągane były kredyty i w dużo niższych wysokościach.

Zatem należało stwierdzić, że dokonane w przedmiotowym postępowaniu ustalenia potwierdziły, iż strony postępowania łączyła umowa pożyczki z dnia 04.02.2015r. nr (...). Bez wątplenia D. N. oraz K. N. otrzymali określoną ilość środków pieniężnych, do których zwrotu byli zobowiązani w sposób i na warunkach określonych w umowie.

Powód w pozwie domagał się odsetek umownych od należności głównej (kapitału). Przysługiwały mu one na podstawie postanowień § 26 ust. 2 umowy.

Z dokonanych w przedmiotowym postępowaniu ustaleń wynikało, że zadłużenie pozwanych D. N. i K. N. wynosi 136.203,53 zł i składają się na nie: kapitał w kwocie 130.045,09 zł tytułem należności głównej, kwota 6.158,44zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału do dnia 15 stycznia 2017 r. Nadto powód domagał się także zasądzenia od kapitału dalszych odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Jeżeli chodzi o roszczenie powoda w zakresie odsetek to na mocy postanowień § 2 ust. 1 umowy przedmiotowa pożyczka oprocentowana jest według zmiennej stopy procentowej, na podstawie Stopy Bazowej Pożyczki Ekspresowej w całym okresie obowiązywania umowy- marży Banku w wysokości 7,93 %. W dniu zawarcia umowy stopa bazowa pożyczki ekspresowej wynosiła 2,06%, natomiast oprocentowanie pożyczki wynosiło 9,99% w stosunku rocznym. Ponadto strony ustaliły, że wysokość stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego pożyczki jest równa stopie odsetek maksymalnych. Dodatkowo strony ustaliły, że w przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat pożyczki powód będzie pobierał od zadłużenia przeterminowanego odsetki naliczone według stopy procentowej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego w dniu sporządzenia umowy wynosiła 12 %.

W tym zakresie roszczenie powoda o wykonanie umowy było więc uzasadnione i podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 481 § 2¹ k.c., maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie. Natomiast w myśl art. 481 § 2² k.c., jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie. W związku z tym należało zastrzec w wyroku, że należne powodowi odsetki umowne za opóźnienie nie mogą przekroczyć odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Wobec powyższego żądanie przez powoda zasądzenia odsetek we wskazanych wysokościach było zasadne i należało je uwzględnić w całości, na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz U Nr 140 poz. 939 ze zm.).

Umowa pożyczki dotyczyła wspólnego mienia pozwanych w rozumieniu art. 370 k.p.c., dlatego byli oni zobowiązani do solidarnej spłaty pożyczki.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 i 3 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanych jako przegrywających proces. Wobec czego Sąd zasądził od pozwanych na rzecz strony powodowej solidarnie zwrot kosztów postępowania w kwocie 6.721,00 zł tytułem opłaty od pozwu. Nadto Sąd zasądził od

pozwanym M. N. i K. N. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 90,00zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku

SSO Przemysław Okowicki